

Tourism and Recreation

<https://dergipark.org.tr/tourismandrecreation>

E-ISSN: 2687-1971

Yâren gecelerinde akış deneyimi: Turizm ve kültürel mirasın buluşma noktası

Flow experience at yâren nights: The meeting point of tourism and cultural heritage

İpek Birkon^{1*}, Ahmet Köroğlu²

¹Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği ABD, ipek.birkon@nisantasi.edu.tr, 0000-0001-8000-3399

²Balıkesir Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, akoroglu@balikesir.edu.tr, 0000-0002-6694-4667

MAKALE BİLGİSİ ARTICLE INFO

Araştırma / Research Article

Anahtar Kelimeler:

Yâren gecesi, Akış deneyimi, Geleneksel sohbet toplantıları, Kültürel miras

Key Words:

Yâren night, Flow experience, Traditional chat meetings, Cultural heritage.

Gönderme Tarihi / Received Date:

10.09.2024

Kabul Tarihi / Accepted Date:

03.03.2025

Yayımlanma Tarihi / Published Online:

30.06.2025

DOI:

[10.53601/tourismandrecreation.1547689](https://doi.org/10.53601/tourismandrecreation.1547689)

ÖZET

Geleneksel sohbet toplantıları, yerel halkın kültürel kimliğini koruyarak, ziyaretçilere otantik ve zengin deneyimler sunmaktadır. Bu tür etkinlikler, hikayeler, şiirler, yerel lehçeler ve oyunlar kullanılarak kültürel mirasın canlı tutulmasına katkıda bulunmaktadır. Yârenlerin akış deneyimi düzeyleri etkinliklerin kalitesi ve katılımcı memnuniyeti açısından kritik bir rol oynamaktadır. Bu araştırma, Afyonkarahisar Sandıklı’da gerçekleştirilen Yâren Gecelerinin kültürel miras turizmi açısından değerlendirilmesi ve etkinlikleri düzenleyen yârenlerin akış deneyimi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemine dayanmaktadır ve olgu bilim (fenomenoloji) deseni tasarlanmıştır. Veri toplama aracı olarak yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış ve görüşmelerden elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Katılımcı yanıtları, “akış deneyimi ve zaman algısı”, “odaklanma, kontrol ve rahatlık”, “katılımcı etkileşimi ve performans” temaları altında analiz edilmiştir. Bulgular, yârenlerin etkinlikler sırasında yoğun bir akış deneyimi yaşadığını ve bu deneyimin, onların yaratıcı performanslarına ve katılımcı memnuniyetine olumlu katkı sağladığını ortaya koymuştur. Araştırma, Yâren Gecelerinin sürdürülebilir kültürel turizm açısından önemli bir potansiyel taşıdığını vurgulamaktadır. Bu kapsamda, yârenlerin performanslarını geliştirmek için düzenli eğitim ve prova seanslarının yapılması, etkinlik programlarının çeşitlendirilmesi ve katılımcı geri bildirimlerinin dikkate alınması önerilmektedir.

ABSTRACT

Traditional chat meetings provide visitors with authentic and rich experiences while preserving the cultural identity of the local community. These events contribute to keeping cultural heritage alive through the use of stories, poems, local dialects, and games. The flow experience experienced by the Yârens plays a critical role in the quality of these events and participant satisfaction. This study was conducted to evaluate the Yâren Nights held in Sandıklı, Afyonkarahisar, from the perspective of cultural heritage tourism and to determine the flow experience levels of the Yârens organizing these events. The research is based on qualitative research methods and designed using a phenomenological approach. A structured interview form was used as the data collection tool, and the data obtained from the interviews were analyzed using descriptive analysis. Participant responses were categorized under the themes of “flow experience and time perception,” “focus, control, and comfort,” and “participant interaction and performance.” The findings revealed that the Yârens experienced intense flow during the events, which positively contributed to their creative performance and participant satisfaction. The study highlights that Yâren Nights hold significant potential for sustainable cultural tourism. In this context, it is recommended to conduct regular training and rehearsal sessions to enhance the Yârens’ performances, diversify event programs, and consider participant feedback.

1. Giriş

Kültürel miras, toplumların kimliklerini oluşturan ve gelecek nesillere aktarılan değerler bütünüdür. Bu mirasın korunması

ve tanıtılması, turizmin sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır (Smith, 2006). Türkiye, zengin kültürel mirası ve geleneksel etkinlikleriyle, bu mirasın korunması ve turizmle entegrasyonu konusunda önemli fırsatlar

* Sorumlu yazar /Corresponding author

Öğr. Gör., Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği ABD, ipek.birkon@nisantasi.edu.tr, 0000-0001-8000-3399

sunmaktadır. Bu bağlamda, Afyonkarahisar'ın Sandıklı ilçesinde düzenlenen Yâren Gecesi hem kültürel mirasın yaşatılması hem de turistik cazibe yaratılması açısından dikkate değerdir. Kültürel miras turizmi, ziyaretçilere yerel kültür ve gelenekleri deneyimleme fırsatı sunarak, daha derin ve anlamlı bir seyahat deneyimi yaratmaktadır (Timothy & Boyd, 2003). Yâren Gecesi, geleneksel sohbet toplantılarının bir örneği olarak, katılımcılara geçmişten günümüze uzanan bir kültürel zenginliği tanıtmaktadır. Bu etkinlik, yerel halkın sosyal bağlarını güçlendirirken, ziyaretçilere de bu özgün kültürel mirası keşfetme imkânı sunmaktadır (Dicks, 2003). Yâren Gecesi, geçmişten günümüze uzanan bir gelenek olarak, toplumsal dayanışmayı ve kültürel değerleri pekiştiren önemli bir etkinliktir. Bu gecelerde, halk müziği ve dansları, geleneksel oyunlar ve çeşitli gösterilerle yerel kültür yaşatılmakta ve ziyaretçilere aktarılmaktadır (Harrison, 1994).

Akış deneyimi, Mihaly Csikszentmihalyi tarafından geliştirilen ve bireyin tam anlamıyla bir etkinliğe kendini kattığı, yoğun bir odaklanma ve tatmin hali olarak tanımlanan bir kavramdır. Bu deneyim sırasında, kişi zamanın nasıl geçtiğini fark etmez ve yapılan etkinlik kişiye büyük bir zevk ve memnuniyet verir (Csikszentmihalyi, 1990). Akış deneyimi, genellikle kişisel yeteneklerle zorluk seviyesi arasında mükemmel bir denge kurulduğunda ortaya çıkmaktadır (Jackson & Marsh, 1996). Akış deneyimi, kültürel miras turizmi açısından kritik bir faktördür. Yüksek akış deneyimi, katılımcıların etkinlikten daha fazla zevk almalarını ve bu deneyimi başkalarına aktarma isteklerini arttırmaktadır. Ayrıca deneyimin düzeyi, bireylerin etkinlikten aldıkları memnuniyeti ve performanslarını önemli ölçüde etkileyebilmektedir (Ellis vd., 1994). Bu durum, kültürel miras etkinliklerinin sürdürülebilirliğini sağlamak ve bu etkinliklerin turistik değerini artırmak için önemli bir unsurdur. Kültürel miras turizmi, ziyaretçilerin yerel kültür ve geleneklerle etkileşime geçerek daha zengin ve otantik deneyimler yaşamalarını sağlamaktadır. Yâren Gecesi gibi etkinlikler, ziyaretçilere bu tür benzersiz deneyimler sunarken, aynı zamanda yerel kültürün korunmasına ve tanıtılmasına katkıda bulunmaktadır (Richards, 2007).

Bu çalışmanın amacı, Yâren Gecesi etkinliğinin uygulayıcıları ve etkinliği yürütmede görevli olan yârenlerin akış deneyimi düzeylerini belirlemektir. Araştırma, etkinliğin hem kültürel mirasın yaşatılması hem de turizm açısından taşıdığı önemi vurgulayarak, gelecekteki benzer etkinlikler için yol gösterici olmayı amaçlamaktadır. Çalışmanın, kültürel etkinliklerin planlanması ve yürütülmesinde önemli veriler sağlayacak ve kültürel mirasın turizmle entegrasyonuna katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Yâren Gecesi etkinlikleri hem kültürel mirasın yaşatılması hem de turizm potansiyelinin geliştirilmesi açısından önemli bir rol oynamaktadır. Akış deneyiminin artırılması, katılımcıların etkinliğe olan bağlılığını ve memnuniyetini yükselterek, etkinliğin cazibesini artıracaktır. Bu da etkinliğin turistik çekiciliğini artırarak, bölgenin kültürel mirasının korunmasına ve sürdürülebilir turizmin gelişimine katkıda bulunacaktır.

2. Kuramsal Çerçeve

2.1. Akış Deneyimi

Akış kavramı, psikolog Mihaly Csikszentmihalyi tarafından

geliştirilmiştir. Csikszentmihalyi, bu durumu ilk kez 1970'lerin başında araştırmaya başlamış ve 1990 yılında yayınladığı "Flow: The Psychology of Optimal Experience" adlı kitabında ayrıntılı olarak tanımlamıştır. Csikszentmihalyi, akışı, bireyin bir etkinliğe tamamen kendini kattığı ve bu süreçte yoğun bir odaklanma, memnuniyet ve kontrol hissi yaşadığı bir durum olarak tanımlamaktadır. Akış sırasında, kişi yapılan işe tamamen dalmış olmakta, zaman algısı değişmekte ve yapılan etkinlik hem keyifli hem de zorlayıcı bir hale gelmektedir. Csikszentmihalyi, bu durumu "optimal deneyim" olarak adlandırmaktadır. Akışın insanların en yaratıcı, verimli ve mutlu oldukları anları temsil ettiğini belirtmektedir (Csikszentmihalyi, 1990).

Akış deneyiminin en temel özelliklerinden biri, tam konsantrasyon ve odaklanmadır. Bu deneyim sırasında, kişi tamamen yaptığı işe kendini verir ve çevresel dikkat dağınıklıkları neredeyse hiç fark edilmemektedir. Birey, mevcut anın içinde kaybolmakta ve sadece o anki göreve odaklanmaktadır. Bu derin konsantrasyon hali, kişinin etkinlikteki performansını artırmakta ve yapılan işten maksimum verim alınmasını sağlamaktadır. Bir diğer önemli özellik, zaman algısının değişmesidir. Akış deneyimi sırasında, kişi zamanın nasıl geçtiğini fark etmez. Zaman ya hızla akıp gidiyormuş gibi hissedilir ya da bazen duruyormuş gibi algılanabilir. Bu durum, kişinin etkinlikle olan derin bağlantısını ve yoğun katılımını göstermektedir. Yapılan işin, kişinin zihninde bütün diğer düşünceleri arka planda bırakacak kadar önemli hale gelmesi bu algı değişikliğine yol açmaktadır. Akış deneyimi, net hedefler ve geri bildirimle de karakterizedir. Kişi, yaptığı işin açık ve net hedeflerine sahiptir ve bu hedeflere ulaşma yolunda sürekli geri bildirim almaktadır. Bu geri bildirim, kişinin ne kadar ilerlediğini ve ne yapması gerektiğini anlamasına yardımcı olmaktadır. Ayrıca, kişisel becerilerle uyumlu zorluk seviyesi de akış deneyiminin kritik bir özelliğidir. Görev ne çok kolay ne de çok zor olmalıdır; kişinin yeteneklerine uygun bir zorluk seviyesi, akışa ulaşmayı sağlamaktadır. Son olarak, akış deneyimi sırasında kişi, kendi kendine yeterlilik ve kontrol hissi yaşamaktadır. Kişi, yaptığı işin üstesinden gelebileceği hissine sahip olarak bu iş üzerinde tam bir kontrol hissi yaşamaktadır. Eylem ve bilinç birliği, yapılan iş ve kişinin bilinci arasında ayırım yapmamayı sağlamaktadır. Öz bilinç kaybı ise, kişinin kendisi hakkında düşünmeyi bırakıp tamamen yaptığı işe odaklanmasıdır. Tüm bu özellikler, akış deneyimini son derece tatmin edici ve üretken bir hale getirmektedir (Csikszentmihalyi vd., 2014).

Kültürel miras turizmi içerisinde faaliyetleri düzenleyen, uygulayan ve turistler karşısında performans sergileyen kişilerin akış deneyimi düzeyleri büyük önem taşımaktadır. Akış deneyimi yaşayan, performans sergileyen kişiler, işlerine tamamen odaklanmış ve yaptıkları işten büyük bir memnuniyet duyan bireylerdir (Nakamura & Csikszentmihalyi, 2009). Bu yoğun odaklanma ve tatmin hali, turistlere daha yüksek kaliteli ve anlamlı deneyimler sunmalarını sağlamaktadır. Rehberlerin akışta olmaları, turistlere daha ilgi çekici ve unutulmaz bilgiler ve hikayeler aktararak, ziyaret ettikleri yerlerle ve yerel etkinliklerle güçlü bir bağ kurmalarını sağlamaktadır (Cutler & Carmichael, 2010).

Akış deneyimi, faaliyetleri düzenleyen ve uygulayan kişilerin işlerinden içsel bir tatmin duymalarını sağlamaktadır. Bu içsel motivasyon, işlerine karşı olan tutkularını artırmaktadır ve onların daha enerjik ve olumlu bir tutum sergilemelerine yardımcı olmaktadır (Ryan & Deci, 2000). Yüksek motivasyonlu performans sergileyenler, turistlerle daha iyi etkileşim kurarak onların deneyimlerini olumlu yönde etkilemektedir (Kim vd., 2012). Akış deneyimi ayrıca stres ve yorgunluk seviyelerini azaltabilir. İşlerine tamamen dalan ve yaptıkları işten zevk alan bireyler, günlük stres faktörlerinden uzaklaşarak daha az yorgunluk hissetmektedir. Bu da onların daha uzun süreli ve etkili performans sergilemelerine olanak tanımaktadır (Bakker & Demerouti, 2007). Özellikle kültürel miras turizmi gibi yoğun bilgi aktarımı gerektiren alanlarda bu durum büyük bir avantajdır. Akış deneyimi, yaratıcılığı teşvik etmektedir (Richards & Wilson, 2006). Turistler karşısında performans sergileyen kişiler, yaptıkları işte yenilikçi ve yaratıcı yaklaşımlar geliştirme eğiliminde olmaktadır. Bu yaratıcılık, turistlere sunulan hizmetin kalitesini ve çeşitliliğini artırmaktadır. Akış deneyimi yaşayan kişiler, turistlerden genellikle olumlu geri bildirimler alırlar. Bu geri bildirimler, performans sergileyenlerin özgüvenini ve işlerine olan bağlılıklarını artırabilir. Pozitif geri bildirim döngüsü hem çalışanların hem de turistlerin memnuniyetini artırarak, genel turizm deneyimini iyileştirebilir.

2.2. Geleneksel Sohbet Toplantısı: Yâren Geceleri

Türkiye'nin UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) Listesi'ne dahil olma süreci, zengin kültürel mirasının korunması ve tanıtılması amacıyla yürütülen kapsamlı çalışmalarla şekillenmiştir. Bu süreç, 2003 yılında UNESCO'nun Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'nin kabul edilmesiyle hız kazanmıştır. Türkiye, bu sözleşmeyi 2006 yılında onaylayarak ulusal ve uluslararası düzeyde kültürel mirasını koruma ve tanıtmaya taahhüdünde bulunmuştur (Gümüş & Dilek, 2020). Geleneksel Sohbet Toplantıları Türkiye'nin Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'nin bir parçasıdır ve UNESCO tarafından 2010 yılında listeye eklenmiştir (UNESCO, 2024a) Türkiye'nin başvuru dosyaları UNESCO'nun belirlediği kriterler doğrultusunda titizlikle hazırlanmış ve değerlendirilmiştir. Sonraki yıllarda da Türkiye, somut olmayan kültürel mirasını koruma ve tanıtmaya çalışmalarına devam ederek, çeşitli kültürel unsurlarını UNESCO listelerine dahil etmeyi başarmıştır. Bu süreç, Türkiye'nin kültürel çeşitliliğini ve mirasını uluslararası düzeyde tanıtmaya çabalarının bir parçasıdır ve kapsamlı bir hazırlık ve belgeleme aşaması ile başlamaktadır (Oğuz, 2016). Öncelikle, başvurulacak kültürel unsurlar detaylı bir şekilde araştırılmakta ve belgelenmektedir. Bu araştırmalar sonucu hazırlanan başvuru dosyaları, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından değerlendirildikten sonra UNESCO'ya sunulmaktadır. Dosyalar, UNESCO'nun belirlediği kriterler doğrultusunda incelenmekte ve nihai karar verilmektedir (UNESCO, 2024b). Türkiye, bu süreçte kültürel mirasının korunması ve tanıtılması amacıyla aktif rol alarak, Yâren Geceleri ve Sıra Geceleri gibi birçok geleneksel unsuru listeye dahil etmiştir.

Yâren Geceleri, Türkiye'nin İç Anadolu Bölgesi'nde, özellikle Kütahya, Afyonkarahisar ve Çankırı gibi illerde yüzyıllardır süregelen bir gelenek olarak öne çıkmaktadır (Atlı, 2018). Bu

geleneksel sohbet toplantıları, topluluk üyelerinin bir araya gelerek sosyalleştiği, eğlendiği ve kültürel mirası yaşattığı önemli etkinliklerdir. Yâren Geceleri, toplumsal dayanışmayı güçlendiren ve yerel kültürel değerlerin aktarılmasına katkı sağlayan bir sosyal yapı oluşturmaktadır (Karaman, 2017). "Yâren" kelimesi, dost veya arkadaş anlamına gelir ve bu geceler, dostlar arasında düzenlenen samimi toplantılardır. İlk olarak esnaf teşkilatları arasında ortaya çıktığı düşünülen Yâren Geceleri, çıraklık ve kalfalık dönemlerinde gençlerin eğitimine ve sosyal becerilerinin gelişimine katkıda bulunmak amacıyla düzenlenmiştir (Sandıklı Kültür, 2024).

Toplantılar, genellikle kış aylarında gerçekleştirilmekte ve belirli kurallara göre düzenlenmektedir. Katılımcılar, "yâren" olarak adlandırılmaktadır ve toplantılar bir "baş yâren" tarafından yönetilmektedir (Akar, 2013). Her Yâren toplantısının belirli bir adabı ve kuralları bulunmaktadır. Yârenler arasında hiyerarşik bir yapı bulunur ve herkesin belirli görevleri vardır. Yâren gecelerine misafirler de davet edilmekte ve onlara büyük bir özen ile misafirperverlik gösterilmektedir (Karaman, 2017). Yâren Geceleri, çeşitli aktivitelerle zenginleştirilmektedir. Bu aktiviteler hem eğlence hem de eğitim amaçlıdır. Gecelerde türküler söylenir, yerel enstrümanlar çalınır, hikayeler anlatılır ve geleneksel oyunlar oynanır. Bu tür etkinlikler, katılımcıların kültürel mirası deneyimlemelerini ve genç nesillere aktarmalarını sağlamaktadır. Özellikle türkülerin ve yerel müziklerin söylenmesi, kültürel belleğin korunmasında önemli bir rol oynamaktadır (Kültür Portalı, 2024). Deneyimli yârenler, geçmişten gelen hikayeler ve masallar anlatarak gençlere kültürel mirası aktarmaktadır. Oyunlar ve skeçler, eğlenceli ve öğretici bir biçimde sergilenmektedir. Bu aktiviteler, toplumsal bağları güçlendirmekte ve katılımcıların birbirleriyle daha derin ilişkiler kurmasını sağlamaktadır. Ayrıca, yaşlı ve deneyimli yârenlerin gençlere nasihatlerde bulunması, hayat tecrübelerinin aktarılmasına olanak tanımaktadır (UNESCO, 2024b).

Yâren Geceleri, toplumsal dayanışmayı ve birlikteliği pekiştirmektedir. Genç nesillere gelenek ve göreneklerin aktarılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca, bu geceler yerel dilin, müziğin ve edebiyatın korunmasına katkı sağlamaktadır. Yâren Geceleri, modern zamanlarda da kırsal kesimlerde ve bazı şehirlerde yaşatılmaya devam etmektedir. Kültürel mirasın korunması amacıyla düzenli olarak yapılmakta ve genç nesillere aktarılmaktadır (Gökçe vd., 2023). Bu etkinliklere kadın, erkek ve çocukların bir arada katılması sürdürülebilirlik açısından önem arz etmektedir (Bayram & Berrakçay, 2023). Günümüzde Yâren Geceleri, turistik etkinlikler ve kültürel festivaller kapsamında da organize edilmektedir. Bu sayede hem yerel halk hem de ziyaretçiler için unutulmaz ve anlamlı deneyimler sunulmaktadır. Yâren Geceleri, toplumsal ve kültürel bağları güçlendiren, genç nesillere önemli değerler aktaran, Türkiye'nin zengin kültürel mirasının önemli bir parçasını oluşturmaktadır (Gökçe vd., 2023).

3. Yöntem

Bu araştırma, Afyonkarahisar Sandıklı'da yapılan Yâren Gecesi etkinliğinin uygulayıcıları ve etkinliği yürütmede görevli olan yârenlerin akış deneyimi düzeylerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma

yöntemi benimsemiş olup, araştırma deseni olarak olgubilim (fenomonoloji) kullanılmıştır. Olgubilim deseni, bireylerin belirli bir fenomeni (olguyu) nasıl deneyimlediklerini, algıladıklarını ve anlamlandırdıklarını ortaya koymayı hedeflemektedir (Creswell, 2013). Bu çalışmada, yârenlerin etkinlik sırasındaki akış deneyimleri ve bu deneyimlerin etkinliğin kültürel miras turizmi bağlamındaki etkisi incelenmektedir. Araştırmada, yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak katılımcılardan bu öznel deneyimlere dair veriler toplanmış, bu veriler bireylerin fenomeni nasıl yaşadığını derinlemesine anlamak için analiz edilmiştir. Ayrıca, olgubilim deseni genellikle bireysel algılar, duygular ve anlamları merkeze aldığı için yârenlerin akış deneyimi gibi psikolojik ve sosyal bir olgunun değerlendirilmesinde uygun bir çerçeve sunmaktadır.

Veri toplama aracı olarak yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemi, sosyal bilimlerde sıkça kullanılan, bireylerin deneyimlerini, algılarını ve anlamlarını derinlemesine anlamaya yönelik bir araştırma yöntemidir. Bu yöntem, genellikle küçük örneklem üzerinde yoğunlaşır, katılımcıların bakış açılarını, duygularını ve düşüncelerini anlamak amacıyla veri toplamakta ve analiz etmektedir (Creswell, 2013). Nitel araştırma, sayısal veriler yerine sözel verilerle çalışmakta ve bu verileri detaylı bir şekilde analiz etmektedir. Yapılandırılmış görüşme formu, araştırmacının belirli bir konuyu sistematik bir şekilde incelemesine olanak tanıyan, önceden hazırlanmış sabit soruların yer aldığı bir görüşme aracıdır. Bu form, araştırmacının her katılımcıya aynı soruları sormasını sağlamaktadır. Böylece elde edilen verilerin karşılaştırılabilir olmasını temin etmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2013). Katılımcılara yöneltilen soruların hazırlanmasında Moneta'nın (2012) ve Nakamura ve Csikszentmihalyi'nin (2009) akışın ölçülmesi ile ilgili yaptığı çalışmalardan faydalanılmıştır. Görüşme formu, literatür taraması ve uzman görüşleri alınarak geliştirilmiş, geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır. Bu kapsamda görüşme sorularının kültürel miras, akış deneyimi ve katılımcı memnuniyeti gibi temel kavramları ölçüp ölçmediği değerlendirilmiş ve sorular, deneyimli akademisyenlerin katkılarıyla yenilenmiştir. Görüşme formu, katılımcıların etkinlik sırasında yaşadıkları duygusal ve zihinsel süreçleri, odaklanma düzeylerini ve etkileşim deneyimlerini anlamaya yönelik sorular içermektedir. Bu sorular, katılımcıların etkinlik sırasında yaşadıkları duygusal ve zihinsel süreçleri derinlemesine anlamaya yönelik tasarlanmıştır. Araştırmada katılımcılara demografi sorularının dışında on adet soru yöneltilmiştir. Bu sorular aşağıdaki gibidir:

1. Yâren Gecesi etkinliği sırasında kendinizi tamamen işe kaptırdığınız anlar oluyor mu? Bu anları nasıl tanımlarsınız?
2. Yâren Gecesi etkinliği sırasında zamanın nasıl geçtiğini fark ediyorsunuz? Zaman hızlı mı yoksa yavaş mı geçiyor gibi geliyor?
3. Yâren Gecesi etkinliğinde hikâye anlatırken veya oyun oynatırken dikkatiniz tamamen buna odaklanıyor mu? Bu süreçte dış etkenlerden ne kadar etkileniyorsunuz?
4. Yâren Gecesi etkinliği sırasında kendinizi ne kadar rahat ve kontrol sahibi hissediyorsunuz? Bu duygular etkinliğin

kalitesini nasıl etkiliyor?

5. Yâren Gecesi etkinliği sırasında katılımcıların tepkileri, sizin performansınızı ve motivasyonunuzu nasıl etkiliyor? Onların ilgisi veya tepkileri sizi nasıl yönlendiriyor?
6. Yâren Gecesi etkinliği sırasında performans sergilerken zorlandığınız anlar oluyor mu? Bu zorluklar karşısında nasıl hissediyorsunuz ve nasıl başa çıkıyorsunuz?
7. Yâren Gecesi etkinliğinde katılımcılarla etkileşim halinde olduğunuzda, bu etkileşim sizin için nasıl bir deneyim oluşturuyor? Kendinizi bu süreçte nasıl hissediyorsunuz?
8. Yâren Gecesi etkinliği sırasında yaşadığınız olumlu deneyimler, genel performansınıza ve katılımcılarla olan bağlantınıza nasıl katkı sağlıyor?
9. Yâren Gecesi etkinliğinde performans sergilerken yaşadığınız duygusal ve zihinsel durumları nasıl tanımlarsınız? Bu durumların etkinlik üzerindeki etkisi nedir?
10. Yâren Gecesi etkinliği sonrasında, bu süreçte yaşadığınız deneyimlerin genel olarak ruh halinize ve memnuniyetinize nasıl katkıda bulunduğunu düşünüyorsunuz?

Yâren Gecesi etkinliklerinde aktif rol oynayan toplamda 24 “yâren” bulunmaktadır. Araştırma verileri 20 “yâren”in cevaplarından oluşmaktadır. Veriler 23 Mayıs- 8 Haziran 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Sorular yoluyla elde edilen veriler, betimsel analiz yöntemiyle incelenmiş ve yorumlanmıştır. Betimsel analiz, araştırmada elde edilen verilerin sistematik bir şekilde tanımlanması, özetlenmesi ve organize edilmesi sürecidir. Bu analiz türü, verilerin anlamlı bir biçimde sunulmasını ve verilerin derinlemesine anlaşılmasını sağlamaktadır (Ültay vd., 2021). Bu yöntem, araştırmanın amacı doğrultusunda, Yâren Geceleri etkinliklerine katılan bireylerin deneyimlerini sistematik bir şekilde organize ederek anlamayı ve yorumlamayı mümkün kılmaktadır. Betimsel analiz, elde edilen verileri önceden belirlenen temalar altında sınıflandırarak, katılımcı ifadelerini bağlamsal bir çerçevede değerlendirmeye olanak sağlamaktadır. Özellikle kültürel miras ve akış deneyimi gibi karmaşık ve öznel konuların ele alındığı bu çalışmada, betimsel analiz, verilerin doğrudan ve anlaşılır bir biçimde sunulmasını, ayrıca temalar arasındaki ilişkilerin açıkça ortaya konmasını desteklemektedir. Bununla birlikte, betimsel analiz, daha derinlemesine yöntemlerle kıyaslandığında, kapsamlı bir ilk değerlendirme sağlamak için yeterli esneklik sunarak araştırma sorularına odaklanmayı kolaylaştırmaktadır.

Araştırmanın verilerinin toplanması ve çalışmanın yürütülebilmesi için Balıkesir Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'ndan 27.08.2024 tarihli ve 2024/08 sayılı toplantısında alınan etik kurul kararı ile izin alınmıştır.

4. Bulgular

Katılımcılardan edinilen bilgilere göre Tablo 1, katılımcıların cinsiyet, yaş, meslek ve Yâren Gecelerindeki rollerine göre dağılımlarını içermektedir. Afyonkarahisar Sandıklı'daki Yâren Geceleri etkinliklerinde görev alan yârenlerin tamamının erkek olduğu görülmektedir. Bu da Yâren Gecelerinin geleneksel olarak erkekler tarafından icra edilen

bir etkinlik olduğunu göstermektedir. Bu, geçmişten günümüze devam eden toplumsal cinsiyet rollerinin bir yansımasıdır. Katılımcıların yaşları 22 ile 66 arasında değişmektedir. Bu geniş yaş aralığı, Yâren Gecelerinin farklı yaş gruplarını bir araya getiren ve nesiller arası etkileşimi destekleyen bir etkinlik olduğunu göstermektedir. Genç katılımcılar ile yaşlı katılımcılar arasında bilgi ve deneyim aktarımı gerçekleşmektedir. Katılımcıların meslek dağılımları çeşitlidir ve emeklilerden memurlara, esnaftan özel sektör yöneticilerine kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Bu çeşitlilik, Yâren Gecelerinin toplumun farklı kesimlerinden insanları bir araya getirdiğini ve sosyal bütünleşmeyi sağladığını göstermektedir. Katılımcıların Yâren Gecelerindeki rolleri de çeşitlilik göstermektedir. Bazı katılımcılar dernek başkanı, yâren ağası, sazende, halk oyunu ritimcisi, yâren çavuşu gibi spesifik roller üstlenirken, diğerleri genel yâren olarak yer almaktadır. Bu roller, Yâren Gecelerinin yapısal organizasyonunu ve işleyişini yansıtmaktadır. Katılımcılar arasındaki iş bölümü, etkinliklerin düzenli ve ritmik bir şekilde gerçekleşmesini sağlamaktadır.

Katılımcılara yöneltilen sorular, etkinlik sırasında yaşanan “akış deneyimi ve zaman algısı”, “odaklanma, kontrol ve rahatlık”, “katılımcı etkileşimi ve performans” olarak üç ana tema altında incelenmiştir. Temalara ait sorular Tablo 2’de gösterilmektedir. İlk tema olan “Akış Deneyimi ve Zaman Algısı” ile katılımcıların etkinlik sırasında tamamen işe dalarak zamanın nasıl geçtiğini fark etmemeleri ve bu süreçteki zaman algıları incelenmektedir. İkinci tema olan “Odaklanma, Kontrol ve Rahatlık” ile katılımcıların etkinliğe ne derece odaklanabildikleri ne kadar rahat ve kontrol sahibi hissettikleri ve zorluklarla nasıl başa çıktıkları değerlendirilmektedir. Üçüncü tema olan “Katılımcı Etkileşimi ve Performans” ile katılımcıların tepkilerinin performans ve motivasyon üzerindeki etkisi, etkileşim deneyimi, olumlu deneyimlerin performansına katkısı ve duygusal durumların etkinlik kalitesine etkisi analiz edilmektedir. Bu temalar aracılığıyla elde edilecek verilerin, etkinliklerin kalitesini artırmak ve katılımcı memnuniyetini yükseltmek için önemli ipuçları sağlayacağı düşünülmektedir.

4.1. Akış Deneyimi ve Zaman Algısı

Akış Deneyimi ve Zaman Algısı temasının altında incelenen iki adet soru yer almaktadır. Bu sorular ve katılımcıların verdiği yanıtlardan bazıları aşağıda ifade edilmektedir.

Yâren Gecesi etkinliği sırasında kendinizi tamamen işe kaptırdığınız anlar oluyor mu? Bu anları nasıl tanımlarsınız?

K1: “Özellikle orta oyunlarında oyun beni içine çekiyor, o anlarda kendimi tamamen kaybediyorum.”

K2: “İnsan psikolojisi her zaman birbirini tutmaya meyilli, o anlarda başka bir şey düşünmüyorum.”

K3: “Sürekli yapıyor olmanın verdiği bir monotonluk mevcut ama ortamın ve grubun enerjisine göre şekilleniyor.”

K4: “Kesinlikle çoğu Yâren Gecesinde kendimizi kaptırıyoruz, o anlar çok değerli.”

K5: “Büyük bir gurur ve mutluluk hissediyorum, zamanın nasıl geçtiğini anlamıyorum bile.”

Yâren Gecesi etkinliği sırasında katılımcıların kendilerini tamamen işe kaptırdıkları anlar ve bu anlarda yaşadıkları duygusal durumlar, etkinliğin katılımcılar üzerindeki derin ve olumlu etkilerini açıkça göstermektedir. Katılımcıların ifadeleri, etkinliklerin yoğun bir akış deneyimi yarattığını ve bu süreçte zaman algısının kaybolduğunu, dış dünyadan koparak sadece mevcut aktiviteye odaklandıklarını ortaya koymaktadır. Orta oyunları gibi dinamik ve dikkat gerektiren aktivitelerin, katılımcıların monotonluktan uzak, sürekli yenilik ve heyecan hissetmelerine neden olduğu görülmektedir. Bu durum, katılımcıların etkinliğe olan bağlılıklarını ve katılım motivasyonlarını artırmakta, büyük bir gurur ve mutluluk hissetmelerine yol açmaktadır. Yâren Gecelerinin, katılımcılar üzerinde derin psikolojik ve duygusal etkiler yaratarak, kültürel ve bireysel tatmin düzeylerini yükselten önemli bir sosyal etkinlik olduğu sonucuna varılmaktadır.

Yâren Gecesi etkinliği sırasında zamanın nasıl geçtiğini fark ediyorsunuz? Zaman hızlı mı yoksa yavaş mı geçiyor gibi geliyor?

Tablo 1. Yârenlere Yönelik Genel Bilgiler

Katılımcılar	Cinsiyet	Yaş	Meslek	Yâren Gecelerindeki Rolü
K1	Erkek	66	Emekli	Dernek Başkanı
K2	Erkek	39	Memur	Yâren
K3	Erkek	23	İnsan Kaynakları Sorumlusu	Sazende
K4	Erkek	60	Emekli	Yâren Ağası
K5	Erkek	40	Memur	Yâren
K6	Erkek	42	Esnaf	Halk oyunu, ritim (darbuka)
K7	Erkek	54	Eczacı Teknisyeni	Fotoğraf, basın, orta oyunları
K8	Erkek	49	Memur	Yâren
K9	Erkek	55	Emekli	Yâren
K10	Erkek	43	Özel Sektör Yönetici	Planlama, finans
K11	Erkek	48	Esnaf	Yâren çavuşu, halk oyunu, kılıç kalkan
K12	Erkek	55	Memur	Yâren
K13	Erkek	22	Esnaf	Yâren, halk oyunu, orta oyunları, türküler
K14	Erkek	24	Eczane Teknisyeni	Ekip başı
K15	Erkek	43	Eczane Teknisyeni	Yâren, organizasyon, halk oyunları, orta oyunları, türküler
K16	Erkek	42	Esnaf	Halk oyunu, kılıç kalkan
K17	Erkek	60	Emekli	Yâren
K18	Erkek	44	Memur	Yâren
K19	Erkek	60	Emekli	Oyunlar, türküler
K20	Erkek	52	Serbest Meslek	Yâren çavuşu

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

K1: “Gelen misafirlerin gecedene ne kadar zevk aldığı ile doğru orantılı oluyor, misafirler gecedene ne kadar zevk alırsa biz de o kadar mutlu oluyoruz ve tabii zaman çok hızlı ilerliyor. Bazen 4 saatin, 5 saatin bile üzerinde Yâren Gecelerimiz olabiliyor ve biz zamanın nasıl geçtiğini anlamıyoruz. Bazen de gelen misafir gurubu çok keyif almaya biliyor, bu da bize yansıyor, 3- 3,5 saatte geceyi sonlandırıyoruz, tabii bu çok nadir oluyor.”

K4: “Kendinizi kaptırdığınız zaman zamanın nasıl geçtiğinin farkına varamazsınız, bu Yârene gelenlerin de genelini düşünürsünüz.”

K5: “Dolu dolu geçen bu etkinlikte çoğu zaman saatlerin nasıl geçtiğini fark etmiyorum.”

K13: “Çok hızlı güzel eğlenceli vakitler geçirdiğimiz için çok hızlı geçiyor vaktimiz.”

K16: “Telefonsuz beş dakika duramazsınız ama Yâren Gecesi saatin nasıl gece olduğunu anlamıyorsunuz.”

Yâren Gecesi etkinliği sırasında zaman algısı üzerine katılımcıların verdikleri yanıtlar, etkinliğin yoğunluğu ve katılımcıların deneyimlerine olan derin odaklanmalarının zaman algılarını nasıl etkilediğini açıkça göstermektedir. Katılımcılar, genellikle etkinlik sırasında zamanın nasıl geçtiğini fark etmediklerini ve bu sürecin hızlı geçtiğini belirtmişlerdir. Misafirlerin etkinlikten zevk aldığını görmek, katılımcıların zaman algısını değiştirmekte ve zamanı hızla akıp gidiyor gibi hissetmelerine neden olmaktadır. Bazı katılımcılar, duruma göre zaman algısının değiştiğini ve bazen hızlı, bazen yavaş geçtiğini ifade etmişlerdir. Ancak genel olarak, kendilerini etkinliğe kaptırdıklarında zamanın nasıl geçtiğini fark etmediklerini vurgulamışlardır. Dolu dolu geçen etkinlikler, katılımcıların saatlerin nasıl geçtiğini anlamamalarına yol açmaktadır. Bu yanıtlar, Yâren Gecesi etkinliğinin katılımcılar üzerinde yoğun bir akış deneyimi yarattığını ve bu deneyimin zaman algısını belirgin bir şekilde etkilediğini ortaya koymaktadır.

4.2. Odaklanma, Kontrol ve Rahatlık

Odaklanma, Kontrol ve Rahatlık temasının altında incelenen

üç adet soru yer almaktadır. Bu sorular ve katılımcıların verdiği yanıtlardan bazıları aşağıda ifade edilmektedir.

Yâren Gecesi etkinliğinde hikâye anlatırken veya oyun oynatırken dikkatiniz tamamen buna odaklanıyor mu? Bu süreçte dış etkenlerden ne kadar etkileniyorsunuz?

K1: “Biz her seferinde yaptığımız işe odaklanıyoruz, bu da dış etkenlerden etkilenmememizi sağlıyor.”

K9: “İlk başladığım zamanlarda ister istemez her şeyden etkileniyordum ama şimdi tamamen odaklanabiliyorum.”

K4: “Zaten dikkatinizi vermezseniz hem yapamazsınız hem de izleyenlere iyi bir performans sunamazsınız.”

K15: “Belirli bir zaman sonra artık her şey doğaçlama geliyor bu da hem kendi açımdan hem de misafir açısından rahatlık veriyor. Kendimizi kaptırınca daha iyi kaynaşma ve gelen misafirlere olumlu etkileri yasıyor.”

K20: “Çoğunlukla dışarıyla bağlantımız kesiliyor çok acil bir şeyler olmazsa.”

Yâren Gecesi etkinliğinde hikâye anlatırken veya oyun oynatırken katılımcıların dikkatlerini tamamen bu aktivitelere odakladıkları ve bu süreçte dış etkenlerden ne kadar etkilendikleri, performansın kalitesini belirleyen önemli faktörlerdendir. Katılımcıların ifadeleri, zamanla bu etkinliklerde odaklanma yeteneklerinin geliştiğini ve dış etkenlerden etkilenmemeyi başardıklarını göstermektedir. İlk başlarda dış etkenlerden etkilenme eğiliminde olan katılımcılar, deneyim kazandıkça tamamen odaklanabilmiş ve bu durum performanslarının kalitesini artırmıştır. Katılımcılar, etkinliğe tam dikkat vermenin hem kendi performansları hem de izleyicilerin deneyimi açısından kritik olduğunu vurgulamaktadırlar. Odaklanmanın getirdiği güzel reaksiyonlar, katılımcıların motivasyonunu artırmakta ve performanslarını daha da iyileştirmektedir. Bu yanıtlar, Yâren Gecesi’nde tam konsantrasyonun ve dış etkenlerden bağımsız olmanın, etkinliğin başarısında ve katılımcıların tatmininde ne denli önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Yâren Gecesi etkinliği sırasında kendinizi ne kadar rahat ve kontrol sahibi hissediyorsunuz? Bu duygular etkinliğin

Tablo 2. Araştırma Soruları Bağlamında Belirlenen Temalar

TEMALAR	SORULAR
Akış Deneyimi ve Zaman Algısı	Yâren Gecesi etkinliği sırasında kendinizi tamamen işe kaptırdığımız anlar oluyor mu? Bu anları nasıl tanımlarsınız? Yâren Gecesi etkinliği sırasında zamanın nasıl geçtiğini fark ediyorsunuz? Zaman hızlı mı yoksa yavaş mı geçiyor gibi geliyor?
Odaklanma, Kontrol ve Rahatlık	Yâren Gecesi etkinliğinde hikâye anlatırken veya oyun oynatırken dikkatiniz tamamen buna odaklanıyor mu? Bu süreçte dış etkenlerden ne kadar etkileniyorsunuz? Yâren Gecesi etkinliği sırasında kendinizi ne kadar rahat ve kontrol sahibi hissediyorsunuz? Bu duygular etkinliğin kalitesini nasıl etkiliyor? Yâren Gecesi etkinliği sırasında performans sergilerken zorlandığımız anlar oluyor mu? Bu zorluklar karşısında nasıl hissediyorsunuz ve nasıl başa çıkıyorsunuz?
Katılımcı Etkileşimi ve Performans	Yâren Gecesi etkinliği sırasında katılımcıların tepkileri, sizin performansınızı ve motivasyonunuzu nasıl etkiliyor? Onların ilgisi veya tepkileri sizi nasıl yönlendiriyor? Yâren Gecesi etkinliğinde katılımcılarla etkileşim halinde olduğunuzda, bu etkileşim sizin için nasıl bir deneyim oluşturuyor? Kendinizi bu süreçte nasıl hissediyorsunuz? Yâren Gecesi etkinliği sırasında yaşadığımız olumlu deneyimler, genel performansınıza ve katılımcılarla olan bağlantınıza nasıl katkı sağlıyor? Yâren Gecesi etkinliğinde performans sergilerken yaşadığımız duygusal ve zihinsel durumları nasıl tanımlarsınız? Bu durumların etkinlik üzerindeki etkisi nedir? Yâren Gecesi etkinliği sonrasında, bu süreçte yaşadığımız deneyimlerin genel olarak ruh halinize ve memnuniyetinize nasıl katkıda bulunduğunu düşünüyorsunuz?

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

kalitesini nasıl etkiliyor?

K1: “Kendi mekanımızda çok rahat hissediyorum. Bu da etkinliğin kalitesini artırıyor.”

K4: “On sekiz yıldır devam ediyorum, her seferinde ilk defa gibi hissediyorum.”

K10: “Oldukça rahat hissediyorum. Özellikle kendi mekanımızda olduğumuzda daha da rahat hissediyoruz.”

K17: “Yâren Gecesi zaten eğlenceye yönelik bir etkinlik olduğu için genelde rahat hissediyoruz.”

K20: “Genellikle rahat. Tabii ki rahat olmak gece etkinliğinin kalitesini doğrudan etkiliyor.”

Yâren Gecesi etkinliği sırasında katılımcıların kendilerini rahat ve kontrol sahibi hissetmeleri, etkinlik kalitesini önemli ölçüde artıran bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Mekânın tanıdıklığı ve etkinliğin eğlence odaklı yapısı, katılımcıların akış deneyimine girmelerini kolaylaştırarak, her seferinde taze bir heyecan ve içsel bir bağ kurmalarını sağlamaktadır. Bu durum, akış teorisinin topluluk temelli ve geleneksel etkinliklerdeki uygulanabilirliğini desteklerken, etkinlik organizasyonu ve yönetimi açısından önemli çıkarımlar sunmaktadır; rahatlık ve aidiyet hissi, katılım kalitesini yükseltmekte ve etkinliğin genel başarısına katkıda bulunmaktadır.

Yâren Gecesi etkinliği sırasında performans sergilerken zorlandığınız anlar oluyor mu? Bu zorluklar karşısında nasıl hissediyorsunuz ve nasıl başa çıkıyorsunuz?

K1: “Misafirlerden olumlu sinyal aldığımızda hiçbir zorluk olmuyor. Eğer olumsuz bir tepki alırsak, durumu değiştirmek için çaba harcıyoruz.”

K11: “Daha önceden provalarımız olduğu için çok zorlanmıyoruz.”

K15: “Elbette olmakta. Nabza göre şerbet verme durumu oluyor.”

K16: “Bende sürekli ayak ve bacak ağrısı olabiliyor ama bununla başa çıkıyorum.”

K20: “Misafirlerimizin nasıl tepki vereceğini bilmemek bazen zorlayıcı olabiliyor ama deneyimle durumu yönetiyorum.”

Yâren Gecesi etkinliği sırasında performans sergilerken katılımcılar çeşitli zorluklarla karşılaşabilmekte, ancak bu zorluklarla başa çıkma yöntemleri de geliştirmiş durumda oldukları görülmektedir. Katılımcılar, misafirlerden aldıkları olumlu geri bildirimlerin, performansları sırasında herhangi bir zorluk hissetmemelerine yardımcı olduğunu belirtmektedirler. Olumsuz tepkiler aldıklarında ise durumu aktif olarak değiştirmeye çalıştıkları anlaşılmaktadır. Provalar sayesinde performans öncesi hazırlık da bu zorlukların üstesinden gelmekte etkili bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Bireysel fiziksel zorluklar veya misafirlerin tepkilerini öngörememe gibi durumlar ise deneyim ve anlık çözüm stratejileri ile yönetilmektedir. Genel olarak, yârenlerin, karşılaştıkları zorlukları kabul edip, bu zorluklara uyum sağlayarak ve onları aşarak etkinliğin başarısını sürdürmeye odaklandıkları açıktır.

4.3. Katılımcı Etkileşimi ve Performans

Katılımcı Etkileşimi ve Performans temasının altında incelenen beş adet soru yer almaktadır. Bu sorular ve katılımcıların verdiği yanıtlardan bazıları aşağıda ifade edilmektedir.

Yâren Gecesi etkinliği sırasında katılımcıların tepkileri, sizin performansınızı ve motivasyonunuzu nasıl etkiliyor? Onların ilgisi veya tepkileri sizi nasıl yönlendiriyor?

K7: “Etkiliyor. Katılımcıların enerjileri, sıcaklıkları iyi olursa gece daha güzel geçiyor. Böylece katılımcılar da geceden zevk alıyor.”

K17: “Katılımcıların tepkileri ve ilgisi performansımızı ve motivasyonumuzu olumlu yönde etkiliyor. Onların ilgisi bizi daha fazla motive ediyor ve etkinliğe daha fazla odaklanmamızı sağlıyor.”

K10: “Misafirlerin reaksiyonu ve katılımcı olmaları bizi daha da tetikliyor. Böylece samimi ve eğlenceli bir ortam oluşuyor. Sanki herkes birbirini yıllardır tanıyormuş gibi bir atmosfer oluşuyor.”

K16: “Bazen asabi olan bir kişi denk gelebiliyor, doğal olarak biraz etkileniyorum ama görmezden gelinirse hemen geri motivasyon olabiliyoruz.”

K19: “Alkış ve kahkaha atılınca mutlu oluyorum.”

Katılımcıların enerjisi ve sıcaklığı arttıkça, performans sergileyenler daha fazla motive olmakta ve bu durum gece boyunca hem performans sergileyenleri hem de katılımcıları olumlu yönde etkilemektedir. Pozitif tepkiler, özellikle alkış ve kahkahalar, performans sergileyenlerin mutluluğunu ve motivasyonunu artırırken, samimi ve eğlenceli bir atmosferin oluşmasına yardımcı olmaktadır. Negatif tepkiler bazen performans etkileyebilse de genellikle bu tür tepkiler görmezden gelindiğinde hızlı bir şekilde motivasyon yeniden sağlanabilmektedir. Dolayısıyla, katılımcıların aktif katılımı ve pozitif enerjisi, Yâren Gecesi'nin genel atmosferini ve başarısını doğrudan etkileyen temel unsurlardır.

Yâren Gecesi etkinliğinde katılımcılarla etkileşim halinde olduğunuzda, bu etkileşim sizin için nasıl bir deneyim oluşturuyor? Kendinizi bu süreçte nasıl hissediyorsunuz?

K4: “Etkileşim olmazsa Yâreni herhangi bir görevi tamamlamak mecburiyetinde olduğunuz için yapmış gibi olursunuz ama etkileşim neticesi karşı tarafın nasıl bir şey istediğini anlayabilirsiniz bu da sizi mutlu eder.”

K8: “Zamanla eksiklerimizi görüyor ve ona göre hareket ediyoruz.”

K10: “Yeni insanlar yeni kültürler hoş geliyor açıkçası. Ayrıca yaptığımız eylemlerden övgüyle bahsetmeleri ve keyifle anlatmaları bize de ayrı bir keyif veriyor.”

K16: “Çok farklı insanlarla tanışma imkânımız oluyor her insan gibi bizde mutlu oluyoruz.”

K13: “Yani memleketin her yerinden insanlar geldiği için onların sohbetleri muhabbetleri gerçekten güzel oluyor yeni insanlar tanıyoruz aile oluyoruz.”

Yâren Gecesi etkinliklerinde katılımcılarla etkileşim, performans sergileyenler için zengin ve tatmin edici bir deneyim oluşturmaktadır. Bu etkileşim, onlara katılımcıların beklentilerini ve isteklerini daha iyi anlama fırsatı sunmakta ve bu süreç, performansı daha da anlamlı hale getirmektedir. Etkinlik sırasında kurulan iletişim, katılımcıların pozitif geri bildirimleriyle pekiştiğinde, performans sergileyenlerin memnuniyetini ve motivasyonunu artırmakta, aynı zamanda eksikliklerin farkına varıp gelişim sağlamalarına olanak tanımaktadır. Yâren Gecesi, çeşitli kültürlerden ve bölgelerden insanları bir araya getirerek, yeni insanlarla tanışma ve farklı kültürleri öğrenme şansı vermektedir. Bu durum, performans sergileyenler için hem sosyal hem de kültürel bir zenginlik kaynağı olmakta ve onları daha büyük bir aile hissiyatı içinde birleştirmektedir. Dolayısıyla, bu etkileşimler hem duygusal hem de profesyonel anlamda katılımcılara değerli kazanımlar sunmaktadır.

Yâren Gecesi etkinliği sırasında yaşadığımız olumlu deneyimler, genel performansınıza ve katılımcılarla olan bağlantınıza nasıl katkı sağlıyor?

K1: “İnanılmaz geri dönüşler oluyor, buna yakın zamanda yaşadığımız bir olayı örnek verebilirim, Korkuteli’nden Yâren Gecesine iki yıldır gelen gurubumuz içinde Şenel bey ismindeki bir misafirimizin Kemer de bir 4 yıldız turistik harika bir oteli varmış, Yâren Gecesinde o kadar çok zevk alıyordu ve bizleri de samimiyetimizden dolayı çok sevmiş olacak ki tüm yârenleri oteline davet etti, geçen hafta 2 yârenimizi 2 günlüğüne otelinde misafir etti, daha fazla kalmamız için de çok ısrar etti. Buna benzer olayları çok yaşıyoruz, bu da bizi mutlu ediyor. Türkiye'nin hemen her yöresinden Birçok belediye başkanı, vali kaymakam, rektör, milletvekili, bürokrat dost edindik, Yâren Geceleri sayesinde.”

K13: “Yani ben bu işe gönül verdiğim için severek Yârenlik yaptığım için çok güzel sözler cümleler alıyoruz oda beni benim performansımı çok artırıyor.”

K11: “Bizi, etkinliği hep bir üst çizgiye taşınmaya motive ediyor.”

K15: “Samimiyet dostluk arkadaşlık bilgi alışverişi gibi birçok konuda katkı sağlamakta.”

K20: “Kendimi daha çok eğitime isteği uyandırıyor, daha fazla neler yapabilirim diye düşünüyorum.”

Yâren Gecesi etkinliklerinde yaşanan olumlu deneyimler, performans sergileyenlerin genel performansına ve katılımcılarla olan bağlantılarına önemli katkılar sağlamaktadır. Bu olumlu geri dönüşler, performans sergileyenleri daha da motive ederek, etkinliği bir üst seviyeye taşımalarına olanak tanımaktadır. Örneğin, misafirler tarafından takdir edilmek ve övgü almak, performanslarını artırmalarına ve daha fazla gönül vererek katılımlarını sürdürmelerine yardımcı olmaktadır. Ayrıca, bu tür etkinliklerde kurulan samimi ilişkiler ve dostluklar, sosyal ağların genişlemesine ve çeşitli fırsatlar yaratılmasına katkıda bulunmaktadır, bu da katılımcıların hem profesyonel hem de kişisel gelişimlerine olumlu etkilerde bulunmaktadır. Samimiyet, dostluk ve bilgi alışverişi gibi unsurlar, katılımcılar arasında derin bağlar oluştururken, kendilerini

daha fazla eğitime ve geliştirme isteği de bu olumlu deneyimlerden güç alarak artmaktadır. Dolayısıyla, Yâren Gecesi gibi etkinlikler, katılımcılar arasında güçlü bir topluluk hissi ve aidiyet duygusu yaratmakta, performans ve motivasyon üzerinde uzun vadeli olumlu etkiler bırakmaktadır.

Yâren Gecesi etkinliğinde performans sergilerken yaşadığınız duygusal ve zihinsel durumları nasıl tanımlarsınız? Bu durumların etkinlik üzerindeki etkisi nedir?

K1: “Özellikle dezavantajlı şahıslar misafirimiz olduğunda bu çok oluyor, bir de misafirlerimizden özel yetenekli olanlar, enstrüman çalanlar, şiir okuyanlar, türkü söyleyenler, folklor oynayanlar vs. olunca bu bize olumlu yansıyor.”

K4: “Zihinsel olarak deşarj olursunuz duygusal olarak yaptığın işin özünde ne kadar güzel ve ne kadar insanları hem güldürüp hem düşündürüp bir o kadarda belleklerine bilgi yığını yaptığının görüp mutlu olmandır.”

K12: “Eski günlerde yaşanan olayları yeniden yaşamak gibi.”

K18: “Duygularımızın en üst seviyede olduğu zaman dilimi ve etkinliğe de olumlu yansımaları oluyor.”

K14: “Çok büyük etkisi var. Mutluluğu ve üzüntüyü bir arada yaşıyoruz. Zihnimizi daha da geliştiriyoruz.”

Yâren Gecesi etkinliğinde performans sergileyenlerin yaşadıkları duygusal ve zihinsel durumlar, etkinliğin atmosferine ve katılımcıların deneyimine derinlemesine bir etki yapmaktadır. Performans sırasında, özellikle dezavantajlı veya özel yetenekli misafirlerin varlığı, performans sergileyenlerin motivasyonunu ve etkinliğin kalitesini arttırmaktadır. Bu durum, katılımcıların enerjilerini ve yeteneklerini paylaşmalarıyla olumlu bir sinerji yaratmakta ve etkinliği daha da zenginleştirmektedir. Ayrıca, performans sergileyenlerin duygusal ve zihinsel olarak kendilerini deşarj etme ve yenilenme fırsatı buldukları, işlerinin özünü kavrayıp bu anlamda tatmin oldukları görülmektedir. Eski günlerde yaşanan olayları canlandırarak geçmişi yeniden yaşamak, duygusal olarak yoğun bir deneyim sunarken, bu durum katılımcılara hem eğlenceli hem de öğretici bir atmosfer sağlamaktadır. Duygusal yoğunluk, etkinliğe olumlu yansarak katılımcılar arasında güçlü duygusal bağlar oluşturulmasına yardımcı olmaktadır. Bu duygusal ve zihinsel durumlar, performans sergileyenlerin hem bireysel hem de kolektif olarak gelişimine katkı sağlayarak, Yâren Gecesi'nin genel başarısını artırabilmektedir.

Yâren Gecesi etkinliği sonrasında, bu süreçte yaşadığınız deneyimlerin genel olarak ruh halinize ve memnuniyetinize nasıl katkıda bulunduğunu düşünüyorsunuz?

K1: “İyi geçen bir etkinlikten sonra Gece gözümüze uyku girmiyor. Gözümüzün önünden film şeridi gibi akıp gidiyor. Ertesi gün de gecenin kritiğini Yârenlerimizle saatlerce konuşuyoruz. Güne daha pozitif bir başlangıç yapıyoruz. İş hayatında olan Yârenlerimizin de iş performansı daha iyi oluyor şüphesiz.”

K6: “Misafirlerin alkışlarıyla bütün sıkıntılar geçiyor, büyük bir mutluluk yaşıyoruz.”

K4: “Yâren Geceleri bir önceki Yârenden yaptığın Yâren

Gecesine kadar (mecazi) şişkinliklerinin indiği gecedir. Tabiri caiz ise günümüzün tabiriyle resetlenmiş bir şekilde evinin yolunu tutmaktır.”

K10: “Rutin işlerin ve stresin getirdiği beden ve zihin yorgunluğunu atıp adeta resetlendiğimi hissediyorum. Ayrıca Yâren Gecesi için yenilikler ararken farklı alan ve konularda yeni şeyler öğreniyorum. İlave olarak toplum karşısında konuşma, performans sergileme bizlere özgüven kazandırıyor.”

K14: “Kafam çok rahat oluyor misafirlerle sohbet muhabbet olduğu için neşem, kendime güvenim biraz daha artıyor.”

Yâren Gecesi etkinlikleri sonrasında, katılımcıların genel ruh hali ve memnuniyetinde gözle görülür bir artış yaşandığı açıktır. Etkinliklerin başarılı geçmesi, performans sergileyenlerde yoğun bir mutluluk ve tatmin duygusu yaratmaktadır. Bu durum da günlük hayata pozitif bir enerji ile başlamalarını sağlamaktadır. Katılımcılar, etkinlik sonrası yaşanan deneyimleri uzun süre tartışarak ve değerlendirerek, bu keyifli anları yeniden yaşamının tadını çıkardıkları anlaşılmaktadır. Ayrıca, bu tür etkinlikler, katılımcıların stres ve yorgunluklarını atarak zihinsel olarak yenilenmelerine olanak tanımaktadır. Misafirlerin alkışları ve olumlu tepkileri, yaşanan sıkıntıların unutulmasına yardımcı olurken ve performans sergileyenlerin özgüvenini artırmaktadır. Yâren Gecesi, sayesinde katılımcıların hem fiziksel hem de duygusal olarak kendilerini daha iyi hissetmeleri mümkün olmaktadır. Bu sürecin, sosyal etkileşimler ve pozitif geri bildirimler sayesinde, bireylerin kendilerine olan güvenlerini ve genel memnuniyetlerini önemli ölçüde artırdığı görülmektedir.

5. Sonuç ve Tartışma

Geleneksel sohbet toplantıları, kültürel miras turizmi açısından büyük bir öneme sahiptir. Bu toplantılar, hem yerel halkın kültürel kimliğini korumasına hem de ziyaretçilere otantik ve zengin deneyimler sunmasına olanak tanımaktadır. Öncelikle, geleneksel sohbet toplantıları bir toplumun kültürel değerlerini, geleneklerini ve kimliğini canlı tutmayı sağlamaktadır. Bu tür etkinlikler, yerel halkın kendi kültürel mirasını yaşatmasını ve gelecek nesillere aktarmasını sağlamaktadır. Aynı zamanda bu toplantılar sırasında hikayeler, şiirler ve yerel lehçeler kullanılarak dil ve edebi miras korunmaktadır.

Geleneksel sohbet toplantılarını düzenleyen ve bu toplantılarda etkinlikleri yaşatan kişiler olan “Yâren”lerin akış deneyimi düzeyleri, etkinliklerin başarısı ve katılımcı memnuniyeti açısından büyük bir öneme sahiptir. Bu nedenle araştırmada yârenlerin akış deneyimlerini keşfetmek amaçlanmıştır. Akış deneyimi, kişinin bir aktiviteye tamamen odaklanarak, zamanın nasıl geçtiğini fark etmeksizin ve yüksek düzeyde bir tatmin hissi yaşayarak katılması durumudur. Bu deneyim, çeşitli şekillerde katkı sağlayabilir. Öncelikle, akış deneyimi yaşayan kişiler, etkinliklerini daha tutkulu ve yaratıcı bir şekilde icra etmektedirler. Bu, katılımcılar için daha etkileyici ve unutulmaz deneyimler yaratmaktadır. Akışta olan bir kişi, işine tam anlamıyla odaklanmış ve performansının zirvesindedir; bu da sohbet toplantılarının kalitesini ve otantik hissini artırmaktadır. Katılımcılar, bu enerjiyi hissederek daha olumlu bir deneyim yaşayarak etkinliğe daha fazla ilgi gösterme eğiliminde

olabilmektedirler.

Katılımcıların kendilerini tamamen işe kaptırdıkları anlarda zaman algısının kaybolduğu ve bu süreçte büyük bir gurur ve mutluluk yaşadıkları görülmüştür. Zamanın hızlı geçmesi ve etkinliğe yoğun bir şekilde odaklanabilmeleri, misafirlerin katılımı ve tepkileriyle doğru orantılıdır. Katılımcıların bu yoğun akış deneyimi, Yâren Gecelerinin dinamik ve dikkat gerektiren aktivitelerinin monotonluktan uzak, sürekli yenilik ve heyecan içeren bir ortam yaratmasına olanak tanımaktadır. Odaklanma, kontrol ve rahatlık düzeyleri de performansın kalitesini belirleyen önemli faktörlerdir. Yârenler, etkinlik sırasında dikkatlerini tamamen hikâye anlatma veya oyun oynatma gibi aktivitelerle odaklayarak dış etkenlerden etkilenmemeyi başarmaktadırlar. Bu süreçte rahat ve kontrol sahibi hissetmeleri, performanslarını ve etkinliklerin genel kalitesini artırmaktadır. Provalar ve deneyim, zorluklarla başa çıkmalarına yardımcı olmakta, katılımcılardan aldıkları olumlu geri bildirimler ise motivasyonlarını ve performanslarını yükseltmektedir.

Katılımcı etkileşimi, Yâren Gecelerinin başarısında kritik bir rol oynamaktadır. Katılımcıların enerjisi ve sıcaklığı, yârenlerin performansını olumlu yönde etkilemekte, samimi ve eğlenceli bir atmosfer yaratılmasına katkıda bulunmaktadır. Olumlu geri bildirimler, performans sergileyenlerin memnuniyetini ve motivasyonunu artırırken, misafirlerle kurulan samimi ilişkiler sosyal ağların genişlemesine ve çeşitli fırsatlar yaratılmasına olanak tanımaktadır. Bu etkileşimler hem duygusal hem de profesyonel anlamda yârenlere değerli kazanımlar sunmaktadır. Yâren Geceleri etkinlikleri sonrasında katılımcıların genel ruh hali ve memnuniyetinde önemli bir artış gözlemlenmiştir. Başarılı geçen etkinlikler, Yârenlerde yoğun bir mutluluk ve tatmin duygusu yaratmakta, günlük hayata pozitif bir enerji ile başlamalarına olanak tanımaktadır. Bu etkinlikler, yârenlerin stres ve yorgunluklarını atarak zihinsel olarak yenilenmelerine katkı sağlamakta, sosyal etkileşimler ve pozitif geri bildirimler özgüvenlerini artırmaktadır.

Yârenlerin etkinlik sırasında ve sonrasında yaşadıkları duygusal durumlar, yalnızca bireysel memnuniyet düzeylerini değil, aynı zamanda Yâren Gecelerinin sürdürülebilirliğini ve katılımcılar üzerindeki uzun vadeli etkilerini de önemli ölçüde etkilemektedir. Katılımcıların ifadelerine göre, yârenlerin etkinlik sırasında hissettikleri mutluluk, gurur ve aidiyet duyguları, etkinliklerin tekrarına yönelik motivasyonu artırmaktadır. Bu durum, yârenlerin etkinliklere olan bağlılıklarını ve uzun vadede bu etkinliklerin düzenlenmesinde aktif roller üstlenmelerini sağlamaktadır. Örneğin, bir katılımcının “Başarılı geçen bir geceden sonra sabaha kadar enerjimiz bitmiyor” ifadesi, bu tür olumlu duyguların bireylerin enerjilerini yenilediğini ve etkinliklere olan tutumlarını olumlu yönde şekillendirdiğini göstermektedir.

Duygusal durumların etkinliğin sürdürülebilirliği üzerindeki etkisi, yârenlerin performanslarını ve etkinliğin genel başarısını artırmalarıyla doğrudan ilişkilidir. Olumlu duygular, yârenlerin sadece kendi rollerinde daha yaratıcı ve etkili olmalarına değil, aynı zamanda etkinliklerin yenilikçi ve katılımcı odaklı bir şekilde planlanmasına da katkı

sağlamaktadır. Ayrıca, yârenlerin yaşadıkları bu duygular, misafirlerle daha samimi ilişkiler kurmalarına ve sosyal bağları güçlendirmelerine olanak tanımaktadır. Bu bağlar, etkinliklerin sadece bir defalık deneyimler olmasını önleyerek, katılımcıların bölgeye olan ilgilerini ve ziyaret niyetlerini artırmaktadır.

Yârenlerin yanıtlarına bakıldığında, akış deneyimi, yârenlerin motivasyonunu ve işlerine olan bağlılıklarını artırabilmektedir. Bu kişiler, düzenledikleri etkinliklerden daha fazla tatmin olmakta ve bu da işlerini daha sürdürülebilir ve sürekli hale getirmektedir. Motivasyonu yüksek kişiler, daha yaratıcı ve yenilikçi olabilir, bu da sohbet toplantılarının içeriklerini zenginleştirerek sürekli olarak geliştirilmesine olanak tanımaktadır. Ayrıca akış deneyimi, etkinliklerin organizasyonel başarısını da artırmaktadır. Akışta olan kişiler, zorluklarla başa çıkmada daha becerikli olmakta ve etkinliklerin sorunsuz bir şekilde yürütülmesini sağlamaktadırlar. Bu, katılımcıların memnuniyetini ve etkinliğin tekrarına yönelik talebi artırabilir. Etkinliklerin profesyonelce ve sorunsuz bir şekilde yürütülmesi, kültürel miras turizminin genel imajını da olumlu yönde etkileyebilmektedir. Uzun vadeli etkiler açısından, yârenlerin hissettikleri gurur ve aidiyet duyguları, kültürel mirasın korunmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu duygular, yârenlerin geleneksel değerleri benimsemelerini ve bu değerleri gelecek nesillere aktarma motivasyonlarını desteklemektedir. Katılımcılar açısından ise etkinlik sırasında hissedilen pozitif duygular, unutulmaz deneyimler yaratarak bölgeye olan bağlılığı güçlendirmekte ve kültürel miras turizminin sürdürülebilirliği için sağlam bir temel oluşturmaktadır. Örneğin, bir yârenin “Misafirlerimizle paylaştığımız anlar bizi daha büyük bir aile gibi hissettiriyor” ifadesi, bu tür etkinliklerin bireyler arasındaki topluluk duygusunu ve kültürel bağları pekiştirdiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, geleneksel sohbet toplantılarını düzenleyen ve bu toplantılarda etkinlik gerçekleştiren yârenlerin akış deneyimi düzeyleri, etkinliklerin kalitesini, katılımcı memnuniyetini ve kültürel mirasın etkili bir şekilde aktarılmasını önemli ölçüde artırabilir. Akış deneyimi hem etkinliklerin sürdürülebilirliği hem de kültürel miras turizminin uzun vadeli başarısı için kritik bir faktördür. Genel olarak, bu çalışmanın bulguları, Yâren Geceleeri etkinliklerinin, katılımcılar üzerinde derin psikolojik ve duygusal etkiler yaratarak kültürel ve bireysel tatmin düzeylerini yükselten önemli sosyal etkinlikler olduğunu göstermektedir.

Geleneksel sohbet toplantıları, kültürel miras turizmi bağlamında hem yerel topluluklar hem de ziyaretçiler için birçok fayda sağlayabilmektedir. Bu tür etkinlikler, kültürel kimliği korumanın yanı sıra ekonomik, sosyal ve eğitimsel katkılar da sunmaktadır. Bu nedenle, geleneksel sohbet toplantılarının desteklenmesi ve tanıtılması, kültürel miras turizminin sürdürülebilirliği açısından büyük bir öneme sahiptir. Ekonomik ve sosyal katkılar açısından bakıldığında, geleneksel sohbet toplantıları turistler için cazip etkinliklerdir ve bölgeye ekonomik katkı sağlamaktadır. Turistler, otantik deneyimlere ilgi göstermekte ve bu tür etkinlikler yerel ekonomiye doğrudan katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, bu toplantılar topluluk üyeleri arasındaki sosyal bağları

güçlendirmektedir. Aynı zamanda, ziyaretçiler ve yerel halk arasında kültürel alışverişi teşvik etmektedir. Eğitim ve bilinçlendirme açısından bakılırsa turistler, geleneksel sohbet toplantılarına katılarak yerel kültürü daha yakından tanıma fırsatı bulmaktadırlar. Bu, kültürel farkındalığı arttırırken ziyaretçilerin yerel kültüre daha fazla saygı duymasını sağlayabilmektedir. Bu tür etkinlikler, turistlere ve genç nesillere kültürel miras hakkında bilgi vermektedir. Özellikle gençler, bu etkinlikler aracılığıyla kendi kültürel köklerini öğrenmektedirler. Sürdürülebilir turizm açısından da geleneksel sohbet toplantıları önemlidir. Yerel halkın turizm faaliyetlerine aktif katılımını sağlamak ve bu durum sürdürülebilir turizmin önemli bir unsurunu oluşturmaktadır. Yerel halkın turizm faaliyetlerini sahiplenmesi, bu faaliyetlerin uzun vadede başarılı olmasını sağlamaktadır.

5.1. Pratik Çıkarımlar

Araştırma, yârenlerin düzenli eğitim ve prova seansları yaparak performans yeteneklerini geliştirmelerinin, etkinliklerin genel kalitesini ve profesyonelliğini artırdığını göstermektedir. Bu, yârenlerin daha etkileyici ve otantik performanslar sergilemesine olanak tanımaktadır. Ayrıca, etkinlik programlarının sürekli güncellenmesi ve çeşitlendirilmesi, katılımcıların ilgisini canlı tutarak daha tatmin edici deneyimler yaşamalarına katkıda bulunmaktadır. Katılımcılardan etkinlik sonrasında geri bildirim toplamanın, yârenlerin performanslarını değerlendirmelerine ve iyileştirmelerine olanak tanıdığı gözlemlenmiştir. Bu geri bildirimler, etkinliklerin sürekli gelişimini desteklemekte ve yârenlerin performans kalitesini artırmaktadır. Araştırma ayrıca, yârenlerin duygusal ve zihinsel destek almalarının motivasyonlarını ve etkinliklere olan bağlılıklarını artırdığını ortaya koymaktadır. Misafirlerin etkinliklere daha aktif katılımını teşvik eden interaktif programların hem yârenlerin hem de katılımcıların etkinliklerden daha fazla keyif almasını sağladığı bulunmuştur. Performans alanlarının ergonomik olarak düzenlenmesi ve yârenlerin fiziksel sağlığına yönelik hizmetlerin sunulmasının, performans kalitesini ve etkinliklerin başarısını olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Ayrıca, topluluk ve aidiyet duygusunu güçlendirmek amacıyla düzenli sosyal etkinlikler ve buluşmalar organize edilmesinin, yârenler arasında güçlü bağlar oluşturarak topluluk içindeki dayanışmayı arttırabileceği görülmüştür.

5.2. Teorik Çıkarımlar

Araştırma bulguları, akış teorisinin geleneksel kültürel etkinliklerdeki uygulanabilirliğini ve önemini vurgulamaktadır. Yârenlerin akış deneyimi düzeylerinin, etkinliklerin kalitesine ve katılımcı memnuniyetine olan etkileri, akış teorisinin kültürel etkinliklerde performans ve memnuniyetle nasıl ilişkilendirilebileceğini göstermektedir. Bu bulgular, akış teorisinin iyileştirilmesine ve geliştirilmesine katkıda bulunarak, kültürel etkinliklerde akışın rolü ve etkisi hakkında daha derinlemesine bir anlayış sağlamaktadır. Araştırmanın sonuçları, mevcut akış teorisinin bazı yönlerini doğrulamakta ve bu teorinin kültürel bağlamda da geçerli olduğunu göstermektedir. Bu doğrulama, akış teorisinin geçerliliğini güçlendirmekte ve teorik çerçevenin farklı bağlamlarda da uygulanabilir olduğunu ortaya

koymaktadır. Ayrıca, bu çalışma, kültürel etkinliklerde akış deneyiminin nasıl teşvik edilebileceğine dair yeni hipotezler ve araştırma soruları önermektedir. Örneğin, yârenlerin performans sırasında akışa geçmelerini kolaylaştıran faktörler nelerdir ve bu faktörler nasıl optimize edilebilir? Bu tür sorular, gelecekteki araştırmalar için yeni yollar açmakta ve akış teorisinin devam eden evrimine katkıda bulunmaktadır. Araştırma, ayrıca teorilerin bütünleştirilmesine yönelik bir katkı sağlamaktadır. Kültürel miras turizmi ve akış teorisini bir araya getirerek, bu alanlarda daha bütünsel bir anlayış geliştirmektedir. Yâren Geceleri gibi kültürel etkinliklerin, katılımcılar üzerinde hem psikolojik hem de duygusal olarak nasıl derin etkiler yarattığını göstererek, kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilir turizm bağlamında akış deneyiminin rolünü teorik olarak açıklamaktadır.

5.3. Sınırlılıklar ve Gelecek Çalışmalar İçin Öneriler

Araştırmanın yalnızca Afyonkarahisar Sandıklı bölgesinde yapılmış olması, sonuçların diğer bölgelerdeki Yâren Geceleri için geçerliliğini sınırlayabilir. Farklı bölgelerdeki kültürel ve sosyal dinamikler, akış deneyimi ve etkinliklerin başarısını etkileyebilir. Sonraki çalışmalar için öneriler arasında, farklı bölgelerde yapılan geleneksel sohbet toplantıları etkinliklerindeki uygulayıcı ve misafirlerin deneyimleri araştırılması yer almaktadır. Yâren Gecelerine katılan yârenlerin ve misafirlerin demografik profilleri ile katılım motivasyonlarının daha detaylı analiz edilmesi önerilmektedir; bu analizler, etkinliklerin daha iyi hedeflenmesini ve katılımcı memnuniyetinin artırılmasını sağlayacaktır. Ayrıca, Yâren Gecelerinin bireyler ve topluluklar üzerindeki uzun vadeli etkilerini değerlendiren araştırmalar yapılmalı, böylece etkinliklerin toplumsal bağları nasıl güçlendirdiği, kültürel mirasın korunmasına nasıl katkıda bulunduğu ve bireylerin kişisel gelişimlerine olan etkileri daha iyi anlaşılmalıdır. Farklı kültürel etkinliklerle entegre edilerek kültürel etkileşimi artırmayı amaçlayan çalışmalar, Yâren Gecelerini daha zengin ve çeşitli hale getirerek farklı kültürel öğelerin karşılıklı öğrenilmesine katkıda bulunabilir. Ayrıca, Yâren Gecelerinin katılımcılar üzerindeki psikolojik ve fizyolojik etkilerini daha derinlemesine inceleyen araştırmalar, etkinliklerin bireylerin stres seviyeleri, genel ruh halleri ve fiziksel sağlıkları üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koyabilir. Son olarak, Yâren Gecelerinin kültürel ve eğitici değerini artırmak için daha kapsamlı eğitim ve farkındalık programları geliştirilmeli, bu programların etkileri üzerine araştırmalar yapılmalıdır. Bu öneriler, Yâren Gecelerinin kalitesini ve katılımcı memnuniyetini artırarak, etkinliklerin sürdürülebilirliğine ve kültürel mirasın korunmasına önemli katkılar sağlayabilir ve Yâren Gecelerinin kültürel miras turizmi içindeki önemini daha da pekiştirebilir.

Etik Beyan: Bu çalışmada kullanılan anket yöntemi için Balıkesir Üniversitesi Etik Kurulu'ndan 27/08/2024 tarihli ve 2024/08 nolu toplantısında alınan etik kurul kararı ile izin alınmıştır. Aksi bir durumun tespiti halinde TO&RE Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazar(lar)ına aittir.

Yazar Katkı Beyanı: Yazarların katkı oranı eşittir.

Çıkar Beyanı: Yazarlar arasında çıkar çatışması yoktur.

Kaynakça

- Akar, B. (2013). *Afyonkarahisar ili Sandıklı ilçesi yâren geleneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Atlı, S. (2018). Türkiye'deki geleneksel sohbet toplantıları üzerine bir değerlendirme. *Milli Folklor*, 30(117), 88-101.
- Bakker, A. B., & Demerouti, E. (2007). The job demands-resources model: State of the art. *Journal of Managerial Psychology*, 22(3), 309-328. <https://doi.org/10.1108/02683940710733115>.
- Bayram, M., & Berrakçay, O. (2023). Kültürlenme bağlamında yârenlik geleneğinde müzik pratikleri: Simav örneği. *Yegâh Müzikoloji Dergisi*, 6(2), 317-343. <https://doi.org/10.51576/ymd.1351887>
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel Araştırma Yöntemleri*, Siyasal Kitabevi, İstanbul.
- Csikszentmihalyi, M. (1990). *Flow: The Psychology of Optimal Experience*, Harper & Row, New York.
- Csikszentmihalyi, M., Csikszentmihalyi, M., Abuhamdeh, S., & Nakamura, J. (2014). Flow, içinde M. Csikszentmihalyi (Ed.) *Flow and the foundations of positive psychology: The collected works of Mihaly Csikszentmihalyi*, ss. 227-238, Springer, Netherlands.
- Cutler, S. Q., & Carmichael, B. A. (2010). The dimensions of the tourist experience, içinde M. Morgan, P. Lugosi, & J. R. Brent Ritchie (Ed.), *The tourism and leisure experience: Consumer and managerial perspectives*, ss. 3-26, Channel View Yayınları.
- Dicks, B. (2003). *Culture on display: The production of contemporary visitability*. Open University Baskı, United Kingdom.
- Ellis, G. D., Voelkl, J. E., & Morris, C. (1994). Measurement and analysis issues with explanation of variance in daily experiences using the flow model. *Journal of Leisure Research*, 26(4), 337-356. <https://doi.org/10.1080/00222216.1994.11969966>
- Gökçe, A., Coşkun, G., Eker, N., & Dilmaç, E. (2023). *Turizmde yeni trendler*, Özgür Yayınları, Gaziantep.
- Gümüş, M., & Dilek, S. E. (2020). *Kültürel miras ve turizm (Disiplinlerarası Yaklaşım)*, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Harrison, D. (1994). *Tourism and the less developed countries*, Wiley, United Kingdom.
- Jackson, S. A., & Marsh, H. W. (1996). Development and validation of a scale to measure optimal experience: The Flow State Scale. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 18(1), 17-35. <https://doi.org/10.1123/jsep.18.1.17>
- Karaman, A. (2017). Dil ve kültür özellikleri yönünden Uygur meşrepleri ile Sandıklı yâren kültürü. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(2), 67-89.
- Kim, J. H., Ritchie, J. R. B., & McCormick, B. (2012). Development of a scale to measure memorable tourism experiences. *Journal of Travel Research*, 51(1), 12-25. <https://doi.org/10.1177/0047287510385467>
- Kültür Portalı, (2024, Temmuz). *Geleneksel sohbet toplantıları*. <https://www.kulturportali.gov.tr/portal/gelenekselsohbettoplantilar#:~:text=Geleneksel%20sohbet%20toplant%C4%B1lar%C4%B1%20temelde%20benzer,ve%20sa%C4%9F1%C4%B1k%20sorunlar%C4%B1na%20kadar%20uzanabilir,Eri%C5%9FimTarihi:08.07.2024>.
- Moneta, G. B. (2012). On the measurement and conceptualization of flow, içinde S. Engeser (Ed.) *Advances in flow research*, ss 23-50, Springer, New York.
- Nakamura, J., & Csikszentmihalyi, M. (2009). Flow theory and

- research, içinde C. R. Snyder & S. J. Lopez (Ed.), *Oxford handbook of positive psychology* ss. 195-206, Oxford University Baskı, Oxford.
- Oğuz, M.  . (2016). *Somut olmayan kültürel miras nedir?*, Geleneksel Yayıncılık, Ankara.
- Richards, G. (2007). *Cultural tourism: Global and local perspectives*, Haworth Baskı.
- Richards, G., & Wilson, J. (2006). Developing creativity in tourist experiences: A solution to the serial reproduction of culture? *Tourism Management*, 27(6), 1209-1223. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2005.06.002>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>
- Sandıklı Kültür, (2024, Temmuz). *Sandıklı ve yaren geleneği* <https://www.sandiklikultur.org.tr/sandikli-ve-yaren-gelenegi/>, Eriřim Tarihi: 08.07.2024.
- Smith, L. (2006). *Uses of heritage*, Springer International Yayıncılık, Cham.
- Timothy, D. J., & Boyd, S. W. (2003). *Heritage Tourism*. Prentice Hall, Harlow.
- UNESCO. (2024a, Temmuz). *Geleneksel sohbet toplantılarının güncel durumu iştişare toplantısı*. <https://www.unesco.org.tr/Pages/1781/90/Geleneksel%20Sohbet%20Toplant%C4%B1lar%C4%B1%E2%80%99n%C4%B1n%20G%C3%BCncel%20Durumu%20%C4%B0sti%C5%9Fare%20Toplant%C4%B1s%C4%B1>, Eriřim Tarihi: 08.07.2024.
- UNESCO. (2024b, Temmuz). *Geleneksel Sohbet Toplantıları*, <https://www.unesco.org.tr/Pages/149/44>, Eriřim Tarihi: 09.07.2024.
- Ültay, E., Akyurt, H., & Ültay, N. (2021). Sosyal bilimlerde betimsel içerik analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 188-201. <https://doi.org/10.21733/ibad.871703>
- Yıldırım, A., & şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayınevi, Ankara.

Extended Abstract

Y ren Nights are known as traditional chat meetings in Türkiye and play a significant role at the intersection of cultural heritage preservation and tourism. These events offer authentic and rich experiences to visitors while preserving the cultural identity of the local people. The aim of this research is to evaluate Y ren Nights, held in Sandıklı, Afyonkarahisar, in terms of cultural heritage tourism and to determine the flow experience levels of the y rens participating in these nights. Yârens are the individuals who perform during the Y ren Nights. Flow experience, defined by Mihaly Csikszentmihalyi, is a state of intense focus and satisfaction where individuals become completely absorbed in an activity, losing track of time. This experience is crucial for cultural heritage tourism as it enhances participants' enjoyment of the event and increases their desire to share this experience with others.

The research employs a qualitative design and uses a structured interview technique as the data collection tool. Data obtained from interviews with 20 y rens who participated in Y ren Nights in Sandıklı were analyzed using descriptive analysis. The questions posed to the participants were grouped under three main themes: "flow experience and time

perception," "focus, control, and comfort," and "participant interaction and performance."

According to the research findings, y rens experience flow during the events. It was observed that the y rens were highly focused on the activities, lost track of time, and experienced great satisfaction and happiness during this process. Yârens who experience flow display more creative and passionate performances during the events. Additionally, seeing that guests enjoy the event increases the y rens' motivation and enhances the quality of their performances.

Y ren Nights hold great importance for the preservation of cultural heritage and the sustainability of tourism. These events allow the local people to preserve their cultural identity and provide visitors with authentic experiences. Flow experience is a critical factor for the success of these events and participant satisfaction. To improve the quality of the events and increase participant satisfaction, regular training and rehearsal sessions should be held to enhance the performance abilities of the y rens, and event programs should be diversified. Collecting participant feedback will help in improving the events. Moreover, it is suggested that the y rens should be supported emotionally and physically, performance areas should be ergonomically arranged, and regular social events should be organized. For future studies, analyzing the demographic profiles and participation motivations of those attending Y ren Nights could help in targeting the events better and increasing participant satisfaction. Additionally, examining the long-term effects of these nights on individuals and communities could provide a better understanding of how the events strengthen social bonds, preserve cultural heritage, and contribute to personal development. These suggestions are believed to enhance the quality and sustainability of Y ren Nights.